

Теоретико-практичні підходи до транскордонного транспортного співробітництва в рамках євро регіону «Дніпро»

Розвиток інтеграційних процесів на державному і регіональному рівнях зумовлює необхідність розширення міжнародної діяльності, особливо на ринку транспортних послуг. На території України створено ряд євро регіонів діяльність багатьох з яких на сьогоднішній день, в транспортній сфері, не є досить ефективною. Одним з таких утворень є євро регіон «Дніпро», який було створено в квітні 2003 року на базі Чернігівської (Україна), Брянської (Росія) та Гомельської (Білорусь) областей.

Даний євро регіон має значний потенціал для розвитку транскордонного транспортного співробітництва, що обумовлюється унікальним геополітичним та транспортно-географічним положенням територій, що входять до його складу, характеризується високим рівнем динаміки розвитку торгівельно – економічного співробітництва, існуванням значного історичного досвіду співпраці між ними.

В перспективі планується приєднання до складу даного інтеграційного утворення Волинської області України і розширення тим самим його меж до Східної Польщі. Виходячи з цього питання активізації транскордонного транспортного співробітництва, розвитку міжнародних транспортних коридорів, транспортної інфраструктури і комунікацій має досить пріоритетне значення для економічного піднесення територій, що входять до складу євро регіону.

Теоретичні, методологічні та практичні проблеми транскордонного транспортного співробітництва розглянуті в роботах Бакаєва О., Гриневецького С., Джангожина Р., Курлянда А., Пирожкова С., Ревенко В., Сича Є., Тарана В., Федана Р., Харсуна Л., Дергаусова М. та інш.

Однак, в проведених дослідженнях не розглянуті теоретико-практичні підходи до розвитку транскордонного транспортного співробітництва в межах створеного євро регіону «Дніпро», що і обумовлює актуальність даного дослідження.

Перш за все зупинимося на виявленні чинників, які гальмують розвиток транскордонного транспортного співробітництва в рамках євро регіону «Дніпро», основними серед них є:

- диспропорції в соціально-економічному розвитку вищезазначених територій;
- наявність регіональних дисбалансів у функціонуванні транспортних систем;

- відсутність ефективної системи управління, планування, контролю та моніторингу діяльності підприємств транспорту транскордонних територій;
- невизначеність в питаннях співробітництва з міжнародними транспортними організаціями;
- недостатній розвиток транспортної інфраструктури і транспортних комунікацій,
- відсутність єдиних стандартів функціонування транспортних систем, системного інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів і учасників транскордонного транспортного співробітництва;
- недосконала законодавчо-нормативна база, в сфері транскордонної транспортної взаємодії, відсутність угод, що відповідають ринковим вимогам про співробітництво в транспортній сфері, створення єдиної транскордонної транспортної системи, взаємовигідних контрактів між транспортними підприємствами транскордонних територій по організації комбінованих перевезень різними видами транспорту;
- не відповідність європейським і світовим стандартам якості шляхів сполучення;
- відсутність необхідних коштів на модернізацію і реконструкцію транспортного сектору, проблеми з їх отриманням та ефективним використанням.

Розвиток транскордонного транспортного співробітництва потребує:

- розробки науково-методологічної бази інтеграції транскордонних транспортних систем;
- проведення аналізу умов і форм функціонування транскордонних транспортних систем, встановлення тенденцій і закономірностей їх розвитку;
- здійснення оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на економічну ефективність процесів в сфері інтеграції транспортних систем Чернігівської, Брянської, Гомельської областей,
- залучення інвестицій в розвиток транспортної галузі, в тому числі шляхом створення спільних підприємств;
- створення, на базі вищезазначених областей, міжрегіонального транспортного кластеру;
- розробки багатовекторної транспортної політики;
- збільшення транзитних можливостей єврорегіону, створення системи дублюючих і кільцевих міжнародних транспортних напрямків;
- розвитку співпраці між компаніями транскордонних регіонів в сфері будівництва і експлуатації доріг;
- підвищення якості, регулярності та надійності транспортних зв'язків,
- врахування часового і просторового чинників при здійсненні транспортних перевезень, шляхом зростання швидкості руху і зменшення вартості доставки;
- посилення співпраці в сфері охорони навколишнього середовища від

шкідливих викидів транспорту в атмосферне повітря, зменшення рівня шуму, підвищення безпеки дорожнього руху;

– створення єдиної транспортно-інформаційної системи.

Транскордонне транспортне співробітництво є одним з пріоритетних напрямків економічної співпраці в рамках євро регіону «Дніпро», головною складовою зростання обсягів зовнішньоторговельного обороту, збільшення експортних надходжень, поліпшення інвестиційного клімату на території інтеграційних утворень, що входять до його складу. Сучасний стан розвитку транскордонного транспортного співробітництва в рамках даного євро регіону не сприяє активізації інтеграції транскордонних транспортних систем, що потребує розробки ефективної транспортної політики, створення дієвих механізмів поживлення транспортно-економічних відносин.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про транскордонне співробітництво» (26.06.2004 р. № 1861-IV) // газ. «Голос України», 22 липня 2004р.

2. Кучевский Н.Г., Семченко В.Т. Проблемы формирования единого транспортного пространства // Социально-экономические проблемы развития Союзного государства.: Сб.научн.трудов.Мн.:НИЭИ Минэкономики Республики Беларусь.,2001.С.50-67.

3. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.

4. Сич Є.М., Парубець О.М. Фінансово-економічні аспекти інтеграції транскордонних транспортних систем// Вісник Чернігівського державного технологічного університету. Збірник – Чернігів:ЧДТУ, 2009.-№38.-с.17-22.

5. <http://www.bryanskobl.ru/>Администрация Брянской области

6. <http://belros.info/gomel/econ/tra.shtml/>Сайт Гомельской области

7. <http://www.chernihiv-oblast.gov.ua/>Сайт Чернігівської області

Бібліографія

Парубець О.М. Теоретико-практичні підходи до транскордонного транспортного співробітництва в рамках євро регіону «Дніпро» / О.М. Парубець. – Транскордонне співробітництво як важлива складова євро інтеграційних процесів України. Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції – м. Чернівці, 6-7 травня 2010 р. – Чернівці: ЧТЕІ КНТЕУ, 2010. – С. 59-61